

Utveckla RUT-avdraget för fler enkla jobb

ALLIANSEN

Utveckla RUT-avdraget för fler enkla jobb

Många skulle säga att Sverige är ett av världens bästa länder att leva och växa upp i. Men det gäller inte för alla i Sverige. Ett av de tydligaste tecknen på det är skillnaden i sysselsättning mellan inrikes och utrikes födda – det skulle behövas 100 000 nya jobb till utrikes födda för att sysselsättningen ska var lika hög för utrikes födda som för inrikes. Ett av Alliansens viktigaste uppdrag är att fler utrikes födda kommer i arbete. Annars riskerar barn till 100 000 vuxna se sina föräldrar gå hemma och sysslolösa, kanske större delen av deras liv. Det riskerar att skapa och cementera utanförskap i generationer. Utanförskapet slår dock inte bara mot den enskilde utan mot hela samhället. Varje krona som går till onödiga bidrag är också en krona som hade kunnat gå till skolan, sjukvården eller fler poliser.

Ungefär 150 000 personer med endast grundskoleutbildning eller mindre kommer behöva ta steget in på arbetsmarknaden under kommande år.¹ För att fler ska ha ett arbete att gå till måste därför fler jobb med begränsade kvalificeringskrav (s.k. "enkla jobb") skapas. Ett sätt är att sänka kostnaden för att köpa tjänster och på så sätt öka antalet enkla jobb, exempelvis genom att utöka RUT-avdraget och öka antalet tjänster som ingår i avdraget.

RUT-avdraget fyller 10 år den 1 juli. Avdraget infördes 2007 och har växt snabbt, från drygt 100 000 användare 2009 till mer än 700 000 användare 2016. Det har skapat möjligheter för många familjer att få ihop vardagspusslet. Kvinnor, som ofta tar ett större ansvar för hem och barn, har i större utsträckning kunnat gå från deltid till heltid, eller från att inte jobba alls till att återigen vara en del av arbetsmarknaden. Svensk forskning visar att kvinnor tack vare RUT-avdraget har ökat sitt arbetsmarknadsdeltagande och sina arbetsinkomster.²

RUT-avdraget har också lett till att fler som befinner sig i utanförskap och arbetslöshet har kunnat ta steget in på arbetsmarknaden. Vi har dessutom sett att många nya företag har startats. Sverige har en av världens lägsta andel okvalificerade jobb, vilket försvårar steget in till jobb för många. Tack vare RUT-avdraget har en marknad för fler enkla tjänster växt fram, som i sin tur skapat jobb för de grupper som står längst från arbetsmarknaden. I RUT-sektorn anställs mer än dubbelt så många utrikes födda jämfört med arbetsmarknaden i stort. Hälften av de anställda i RUT-sektorn har en utbildningsbakgrund som är kortare än en treårig gymnasieutbildning. Hela 50 procent av kvinnliga RUT-

---

¹ RUT dnr 2017:965

² Halldén och Stenberg (2015), Ökar RUT-avdrag kvinnors arbetsmarknadsutbud?, Ekonomisk Debatt nr 2 2015

---

företagare är utrikes födda.³ RUT-avdraget har medfört varaktigt ökad sysselsättning bland personer som tidigare helt stått utanför arbetsmarknaden. I dag bedöms cirka 20 000 personer vara direkt anställda i RUT-sektorn.

Slutligen har RUT bidragit till att många svarta jobb har blivit vita, tryggare jobb, med bättre arbetsvillkor och pensionsinbetalningar. Nu behöver RUT-avdraget utvecklas ytterligare.

Alliansen föreslår en ny RUT-reform i följande steg:

BREDDA RUT-AVDRAGET TILL NYA TJÄNSTER

I enlighet med allianspartiernas förslag inom ramen för migrationsöverenskommelsen som slöts hösten 2015 med regeringen har RUT-avdraget breddas till flytt-tjänster, trädgårdstjänster och IT-tjänster. RUT-avdraget bör dock breddas ytterligare för att omfatta fler enkla och hushållsnära tjänster. Alliansen vill bredda RUT-avdraget till följande områden:

- **Trygghets-RUT:** RUT breddas till tillsyn av hem vid resa eller frånvaro.
- **Tvätt-RUT:** RUT breddas till att även gälla tvätt av kläder som sker utanför hemmet. Det gäller dock ej industriell tvätt.
- **Flytt- och hämt-RUT:** RUT breddas till flytt av bohag inom samma bostad, hämtning och lämning av återvinning, bortforsling av trädgårdsavfall samt plantering av växter i trädgård.

I samband med breddningen bör det övervägas att införa ett tak på hur stor skattereduktionen får vara per timme för att säkerställa att de tjänster som erbjuds fokuseras till yrken som erbjuder ingångar på arbetsmarknaden och tjänster som annars riskerar att produceras svart.

TREDUBBLA TAKET I RUT-AVDRAGET

Taket i RUT-avdraget sänktes av den rödgröna regeringen 2016, vilket skapat mindre utrymme för konsumtion av RUT-tjänster. Det finns tecken på att det sänkta taket i RUT-avdraget har påverkat aktiviteten i branschen negativt. Till exempel vittnar många företag om att inköpen per kund minskar. För att ta tillvara sysselsättningspotentialen i RUT-sektorn föreslår Alliansen att det nuvarande taket tredubblas till 75 000 kronor per år och person.

---

³ SCB

(http://www.scb.se/Grupp/Produkter_Tjanster/Kurser/_Dokument/Almedalen_2015/Almedalen-20150629-Vem-far-jobb-och-vem-far-gora-avdrag-del1.pptx)

UTRED HÖJD AVDRAGSRÄTT FÖR ÄLDRE ÖVER 80 ÅR FRÅN 50 TILL 60 %

Äldre är bland de flitigaste användarna av RUT-avdraget. Samtidigt har de ofta knappa resurser. Det finns därför anledning att utreda om avdragsrätten för äldre personer över 80 år ska höjas från 50 till 60 procent. Det skulle öka äldres möjlighet att köpa RUT-tjänster, som ofta hindras av begränsade resurser.

ETT BREDARE HEM-AVDRAG FÖR ÄLDRE

Äldre har samtidigt väldigt varierande behov. Många anhöriga hjälper sina äldre släktingar med en mängd praktiska sysslor i hemmet, samtidigt som de försöker arbeta heltid. För att möta de äldres utökade behov av hjälp i hemmet bör RUT-avdraget breddas. Det bör ses över om RUT-avdraget ska breddas till ett bredare hem-avdrag för dem över 70 år, där fler eller alla enklare tjänster i hemmet berättigar till skattereduktion. Eftersom en breddning till ett bredare hem-avdrag skulle innebära en stor omläggning bör den i ett första steg riktas till dem som behöver det mest – de äldre.

Att utveckla och bredda RUT-avdraget möjliggör för innovation och tillväxt i RUT-sektorn. Samtidigt måste en större RUT-reform utredas noga för att säkerställa att en sådan förändring, exempelvis en höjning av avdragsrätten och införande av hem-avdrag, leder både till en reell sysselsättningsökning och att fusk och missbruk stävjas. Exempelvis kan man överväga att införa ett tak på hur stor skattereduktionen får vara per timme.

ÖVRIGA FÖRENKLINGAR

RUT-tjänster kan i dag köpas av den som bor i bostaden där tjänsten utförs, samt till tjänster i föräldrarnas bostad. För att förenkla regelverket och göra det mer likvärdigt bör möjligheten att köpa tjänster i föräldrars bostad breddas till att omfatta samtliga närstående familjemedlemmar (syskon och barn).

Tabell: Offentlig-finansiella effekter av förslagen

Miljoner kronor	2018	2019	2020
Höjt tak i RUT-avdraget	130	130	130
Tvätt-RUT	400	400	400
Flytt-, hämt- och trygghets-RUT	200	200	200
Summa satsningar	730	730	730

Höjning av avdragsrätt skulle motsvara ca 100 miljoner kronor.

Källa: RUT dnr 2016:574, dnr 2016:574, Budgetpropositionen 2016, egna beräkningar